
***Storytelling* digital: recursos narratius. Estudi de casos «Titanic Real Time» i «Todo está bien»**

PID_00251482

Talia Leibovitz Libedinsky

Temps mínim de dedicació recomanat: 3 hores

Índex

Introducció	5
1. Estudi de cas 1: «Titanic Real Time»	7
1.1. Introducció de l'experiència narrativa en temps real	7
1.2. Breu història del Titanic	8
1.3. Anàlisi del cas com a experiència narrativa	10
1.3.1. Els preparatius	10
1.3.2. L'inici del viatge	15
1.4. Interacció amb el públic	31
2. Estudi de cas 2: «Todo está bien», per Manuel Bartual	34
2.1. Introducció	34
2.2. «Todo está bien»: la història	35
2.3. Impacte	42
2.4. Conclusió	43

Introducció

El text següent proposa dos estudis de casos que exemplifiquen les noves tendències en les narratives digitals en temps real basades en les xarxes socials, en aquest cas Twitter. Es tracta de dos exemples que utilitzen l'eix temporal i la implicació del públic com a base per al desenvolupament del seu argument. La implicació del públic en forma de seguidors que interactuen i repliquen els continguts del relat és fonamental per a l'èxit de tots dos casos.

En el primer exemple veiem la recreació d'un fet històric, l'enfonsament del Titanic, des de la perspectiva dels seus protagonistes en comptes hipotètics de Twitter. Des d'aquí es reconstrueix la història des que salpa fins al seu enfonsament, respectant la cronologia dels fets i intercalant una varietat de visions que construeixen un relat de gran riquesa i valor des del punt de vista narratiu i històric. Es tracta d'un esforç d'interpretació i guionització interessant que reflecteix la capacitat que té Twitter com a suport per a una estructura narrativa. Per a això, es va recrear la cronologia original en què van succeir els fets, amb la qual cosa la dimensió temporal va adquirir un protagonisme inusual en l'evolució de l'experiència. Més que un relat cronològic es tracta d'una experiència narrativa desenvolupada en primera persona.

El segon cas analitzat és un relat de ficció realitzat pel guionista Manuel Bartual, que presenta un argument de suspens desenvolupat al llarg d'una setmana. En aquest cas, la història ens submergeix en els fets viscuts per l'autor en un relat que novament utilitza la narració en primera persona. L'interessant d'aquesta experiència és l'alt impacte aconseguit i la forma com es va incorporar la interacció amb una audiència creixent.

Tots dos casos posen de manifest les possibilitats de Twitter com a suport per a la realització d'experiències narratives en què el temps juga un factor primordial i la implicació del públic és clau. Ens suggereix com l'*storytelling* pot ampliar els seus límits quan incorpora nous suports que reconeguin la participació i la interacció com a part fonamental en el desenvolupament dels seus arguments.

1. Estudi de cas 1: «Titanic Real Time»

1.1. Introducció de l'experiència narrativa en temps real

La commemoració dels cent anys de l'enfonsament del famós transatlàntic l'any 2012, enfonsat en el seu viatge inaugural quan va xocar contra un iceberg, va incloure una infinitat d'activitats. Una de les més cridaneres va ser una iniciativa de la plataforma i editorial de divulgació històrica The History Press, que, a través d'un compte de Twitter creat especialment per a l'ocasió (@TitanicRealTime), va publicar fragments hipotètics de la història, reimaginats com a piulades que narraven el viatge en temps real. Es tracta d'una simulació que emula el tractament que reben les notícies d'actualitat a través d'aquesta plataforma. En realitat es va tractar d'una forma encoberta de donar publicitat al llançament del llibre commemoratiu *On Board RMS Titanic: Memories of the Maiden Voyage* publicat per l'editorial.

El projecte realitza una crònica sobre la curta vida del Titanic i mostra el naufragi des de la visió dels seus protagonistes, principalment la tripulació i els passatgers. Així, el relat es reconstrueix imaginant com s'hauria pogut narrar el naufragi si hagués existit en aquella època una eina de comunicació en temps real com és Twitter. L'experiment relata l'enfonsament del Titanic minut a minut, cosa que confereix un nou sentit al que realment va ocórrer i busca generar una connexió amb l'esdeveniment d'una manera més significativa portant la narració a un nivell nou.

El disseny del relat es va fer sobre la base del testimoniatge dels supervivents, un gran treball de recopilació històrica i un afany per la sistematització i documentació dels fets més rellevants. L'experiència posa de manifest la complexitat d'un fet històric reconeixent una sèrie de personatges intervinents, amb punts de vista particulars que es combinen en un relat de gran riquesa.

El relat intenta recrear els fets en temps real, és a dir, respectant la cronologia i, fins i tot, l'horari dels esdeveniments segons se sap que van anar ocorrent en realitat. Es tracta d'un relat detallat del viatge com si fos 1912, des de la perspectiva dels seus protagonistes.

El relat es construeix a partir de les piulades publicades en el compte. No hi ha un únic narrador, sinó més aviat una sèrie de personatges que expliquen en primera persona les seves impressions dels fets. Per a això, els personatges són individualitzats mitjançant *tags* que indiquen qui és el que parla: capità,

membres de la tripulació, enginyers, oficials, passatgers de primera, segona i tercera classe, etc. No es tracta de comptes diferenciats que interactuen entre si, sinó més aviat un relat centralitzat per @TitanicRealTime.

L'experiència personal dels personatges és clau en la narració dels fets. D'aquí la seva gran riquesa, ja que combina elements històrics amb apreciacions subjectives. La combinació d'aquestes perspectives dona com a resultat una narració detallada d'un dels fet més importants de la història contemporània.

Aquest tipus d'experiències han estat replicades en diverses ocasions, sobretot per a la commemoració d'aniversaris de fets històrics importants. Un exemple és la recreació d'@events_bl sobre els crims de Jack l'esbudellador o @Real-timeWWII, que piula sobre la Segona Guerra Mundial. Un altre exemple interessant que relata l'enfonsament del Titanic en temps real és l'animació *Titanic Sink in Real Time*, un vídeo de gairebé tres hores de durada que mostra com va ser l'enfonsament. Es tracta d'un vídeo promocional d'un videojoc que aposta per un interessant plantejament multiplataforma.

Nota

La iniciativa de The History Press va ser concebuda per a commemorar, el 2012, el centenari de l'enfonsament del Titanic i, de passada, donar publicitat a la publicació del llibre *On Board RMS Titanic*. Va ser replicada novament els anys 2013 i 2014. El contingut va ser el mateix en les tres ocasions. Les piulades contingudes en l'anàlisi següent són les de 2013, ja que les de 2012 no estan disponibles en l'actualitat.

1.2. Breu història del Titanic

El Titanic és potser el vaixell més emblemàtic de la història contemporània. Des de la seva concepció, el viatge inaugural convertit en esdeveniment internacional, el seu enfonsament dramàtic fins al descobriment de les restes del naufragi, és una història que segueix captant la imaginació del públic. El seu naufragi és considerat com una de les tragèdies principals del món de la marina en temps de pau, quan en el seu viatge inaugural el vaixell va colpejar un iceberg i es va enfonsar, per la qual cosa van morir més de mil cinc-cents persones entre passatgers i tripulació.

El vaixell, considerat en el seu moment com insubmergible, va néixer del disseny de la companyia White Star Line per a superar les naus rivals en grandària i luxe, com ara el Lusitania. La seva construcció va ser una gesta increïble d'enginyeria i ambició, una mostra de l'esperit grandiloqüent de l'època. El vaixell estava nominat a ser la meravella industrial de la seva època, el més gran, luxós, ràpid i segur construït fins llavors. El vaixell més gran del món. Considerat com una ciutat flotant, la seva grandària i esplendor van fer que ràpidament el vaixell es convertís en una llegenda, fins i tot abans de salpar. Malgrat que el vaixell va ser dissenyat per a ésser el sùmmum en luxe i comoditat, a causa de les normes obsoletes de seguretat de l'època i unes regles estàtiques exigents (es va decidir no agregar botes salvavides addicionals per a no

Història del Titanic

Es pot consultar en aquest enllaç de *National Geographic*:
<https://goo.gl/1ru7tB>.

arruïnar la bellesa de les cobertes del vaixell), solament portava bots salvavides per a 1.178 passatgers, poc més de la meitat dels que anaven a bord en el seu viatge inaugural i un terç de la seva capacitat total.

La seva construcció va trigar tres anys a dur-se a terme i va estar a punt per salpar des de les drassanes de Southampton el 10 d'abril de 1912 sota les ordres del capità Edward Smith. La destinació final del primer viatge era Nova York.

Entre els seus passatgers hi havia algunes de les persones més riques del món, a més de centenars d'immigrants irlandesos, britànics i escandinaus que anaven en tercera classe a la recerca d'una vida millor a Amèrica del Nord.

Després d'una primera parada a Cherbourg (França) i Queensland (Irlanda), el vaixell comença el seu recorregut transatlàntic l'11 d'abril de 1912. Els primers dies del viatge transcorren sense grans sobresalts; no obstant això, el 13 d'abril comencen a arribar els primers avisos sobre la presència d'icebergs en el camí.

El cinquè dia de viatge estava progressant ràpidament a través de l'Atlàntic. Malgrat que el capità va traçar una nova ruta quan va sentir els informes anteriors sobre la presència de gel, hi va haver moltes més comunicacions aquell dia. La nit del diumenge 14 d'abril de 1912, el mar estava en calma, el cel clar, però sense lluna i una temperatura molt baixa de l'aigua. En aquestes condicions, el gel marí és molt difícil de detectar.

A les 23:40 pm el vigilant fa sonar l'alarma i es comunica amb el pont alertant sobre la presència imminent d'un iceberg. L'advertència va arribar massa tard per a evitar el xoc, que es produeix 40 segons després. La col·lisió va obrir diverses planxes del casc en el seu costat d'estribord sota la línia de flotació. Sis dels compartiments estancs de la part davantera del casc es van inundar en menys d'una hora. El Titanic va ser dissenyat per a mantenir-se a la superfície amb fins a quatre compartiments inundats.

Durant més de dues hores el vaixell es va anar enfonsant gradualment per la seva part davantera mentre la popa s'elevava. En aquest temps diversos centenars de passatgers i tripulants van ser evacuats amb els bots salvavides, que no van ser omplerts amb la seva capacitat màxima. Menys de tres hores després, el Titanic jeia en el fons de l'oceà Atlàntic, a gairebé quatre quilòmetres de profunditat.

El naufragi del Titanic va commocionar i va indignar el món sencer per l'elevat nombre de morts i els errors comesos. Per a molts, la tràgica destinació del vaixell va significar el final d'una època i va anticipar la tragèdia global de la Primera Guerra Mundial. La història va capturar la imaginació pública a tot el món, generant innombrables llibres, pel·lícules, obres de teatre, monuments

commemoratiu, museus i exposicions. El descobriment del naufragi en una expedició francoamericana, el 1985, va donar lloc a una nova onada d'interès que continua fins als nostres dies.

1.3. Anàlisi del cas com a experiència narrativa

1.3.1. Els preparatius

La primera piulada original d'@TitanicRealTime va ser publicada el 10 de març de l'any 2012, exactament un mes abans (fa cent anys) del viatge inaugural del vaixell. El relat és iniciat pel capità amb un to solemne i esperançador, i en aquest destaca el poder del vaixell i, irònicament, la impossibilitat del seu enfonsament. Reflecteix la gran confiança en les seves capacitats i l'admiració que generava la gran gesta.

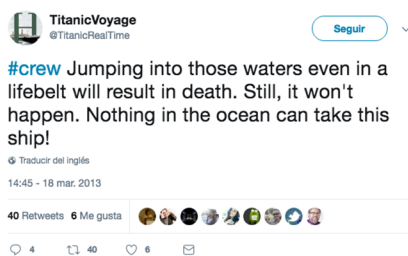
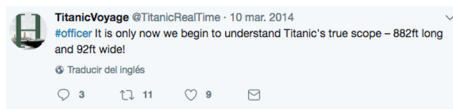

Des d'aquest moment, es comença a construir el relat amb la presentació dels personatges. Els missatges de la tripulació, el capità, l'oficial, els passatgers, entre uns altres, ens expliquen els detalls del vaixell i dels dies previs al seu viatge. Són detalls que la història ha recollit però que ara se'ns presenten com un fet viscut en primera persona.

El capità inaugura el relat en la seva qualitat de cap de l'expedició i piula sobre aspectes del seu treball amb dades de caràcter general. En aquestes piulades es transmet un estat d'ànim optimista i festiu amb el qual els personatges s'enfronten a la gran gesta que estan a punt de protagonitzar. La idea de ser part d'un fet històric està present en el to de les publicacions. Tal com hem explicat anteriorment, el Titanic va ser considerat tota una proesa de l'enginyeria humana en la seva època. Participar en el viatge, sia com a tripulació o com a passatgers, constituïa un gran honor, per la qual cosa els primers missatges fan ressò d'aquesta sensació i deixen aquesta impressió en suspens. Tot està preparat per a complir amb el calendari, el vaixell està quedant a punt per al seu primer i espectacular viatge inaugural.

L'equip d'enginyers ens relata aspectes de la construcció del vaixell; els reporters i fotògrafs destaquen informació rellevant per a la cobertura dels mitjans, i els passatgers de primera classe, des del seu entusiasme amb el viatge, imprimeixen un ambient personal al relat dels fets. L'òptica particular de cadascun dels personatges confereix una gran riquesa al relat.

Els últims avenços o novetats tecnològiques de l'època, així com els elements de luxe, estan sent incorporats al vaixell i documentats pels personatges. Les característiques dels seus restaurants són el símbol del refinament. Fines sedes entapissen les seves cadires, cornises finament tallades, tapisseria, coberteria d'or i os portat de la xina, i cristalleria de la millor qualitat són descrits amb entusiasme i pompositat.

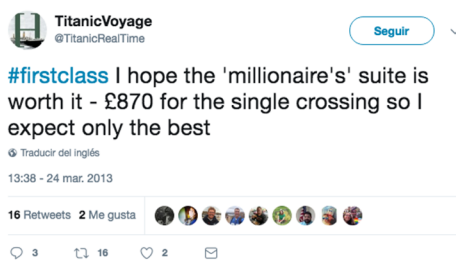
L'oficial, el capità, la tripulació i l'enginyer a càrrec intervenen en un diàleg que explica els treballs que es duen a terme. La posada a punt del vaixell és molt important. Els ulls de tota la societat estan posats en el vaixell, així ho piulava el capità, preocupat i emocionat alhora per la creixent importància mediàtica que estava adquirint el viatge. La idea de la cobertura mediàtica va d'acord amb el desenvolupament d'aquesta experiència narrativa en temps real.

La inclusió de material gràfic reforça la idea de la cobertura mediàtica i introdueix un fotògraf com un personatge més. Això representa la mirada externa, la dels mitjans i la d'una societat que es veu extasiada amb els assoliments tècnics de la seva factoria. Justament s'inclou una imatge d'un anunci publicitari sobre els serveis amb els quals compta el vaixell, en aquest cas sobre un sabó. L'ús del material gràfic és bastant restringit i s'orienta a recolzar la narració en la seva dimensió descriptiva.

Mentre que els integrants de la tripulació destaquen les característiques del vaixell, els passatgers de primera classe s'integren a la narració amb una visió que recalca el luxe i l'ostentació. És una narració carregada d'apreciacions, més enfocada a l'experiencial, que complementa la informació proporcionada pels altres personatges, la qual cosa genera un contrapunt interessant. Aquest punt de vista anirà adquirint més protagonisme a mesura que es desenvolupi el viatge.

El tema de la seguretat està present des dels primers dies de la narració. D'una o altra manera, gairebé totes les persones fan referència a aquest aspecte, transformant-se així en un dels eixos centrals del relat i anticipant el fatal desenllaç de la història. Amb ironia, l'oficial a bord comenta que «els llums són essencials per a permetre que altres vaixells vegin el senyal durant nit (mai no se sap quan podem necessitar ajuda)».

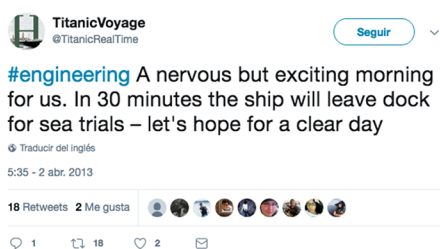
Els missatges del primer mes tenen com a finalitat la presentació de la situació i la descripció de l'ambient, sia des d'una perspectiva material o emocional. La introducció d'aspectes com ara la seguretat del vaixell i les diferències de classes ens van preparant per allò que serà el clímax narratiu. Això es veu beneficiat per la dimensió temporal, que recrea el pas del temps i, per tant,

determina l'avenç de la història. Malgrat que el punt culminant del relat és l'enfonsament, se'ns presenta tot un seguit de clímax intermedis que són viscuts intensament pels seus personatges.

Un d'aquests és el primer viatge de prova del Titanic, que va cobrir la ruta entre Belfast i Southampton, punt de partida del viatge inaugural. El 2 d'abril es produeix el primer assaig de navegació, del qual en donen compte diversos personatges (capità, tripulació, enginyer, fotògraf). La narració reflecteix el nerviosisme de la tripulació quan s'apropa la data definitiva de salpar. La proximitat de l'inici del viatge inaugural provoca que les publicacions comencin a ser més freqüents i la informació més contundent.

L'èxit d'aquest viatge és destacat per la tripulació amb una gran satisfacció. Com a resultat d'aquest primer viatge, el vaixell obté el certificat de navegabilitat, que l'habilita per a començar el seu treball.

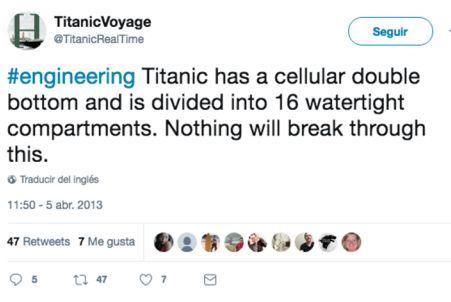

Veiem la primera foto real del Titanic en plena navegació i una espècie de *selfie* del capità amb un gos com a animal de companyia. La combinació de diferents visions és una pràctica habitual del relat. D'una banda, veiem la recreació dels fets històrics, mentre que per una altra veiem la dimensió personal presentada amb un punt d'humor i ironia.

Després de la gesta de la primera navegació, es comencen a incloure noves veus. Els mitjans, encarnats per la veu d'un periodista i la mateixa ciutat de Southampton, obren la mirada als mitjans de comunicació i la seva cobertura de l'esdeveniment. Fins i tot algunes curiositats del viatge menys conegudes són incloses en el relat, la qual cosa dona riquesa i valor a l'experiència. La premsa ens informa sobre vint parelles que decideixen embarcar per a celebrar les seves noces en el vaixell dels seus somnis o de la presència de l'única còpia d'una pel·lícula del conegut director de l'època Max Reinhardt, que es va perdre després del naufragi.

Continuen les descripcions de les característiques del vaixell, que s'enfoquen alhora a les activitats de condicionament que es duen a terme. L'enginyer a bord es dedica a explicar les particularitats dels compartiments del vaixell. Aquest aspecte serà fonamental en el desenvolupament de l'accident, ja que la inundació de sis d'aquests compartiments va ser clau per al fatal desenllaç.

La primera part del relat acaba amb una piulada del capità que, orgullós, anticipa el començament del viatge. La bandera del vaixell oneja en el pal i dona inici a la vida del vaixell.

1.3.2. L'inici del viatge

El 10 d'abril de 1912 començava el viatge inaugural del vaixell més gran del món, el Titanic. El viatge estava envoltat de grans expectatives. El personal del vaixell, comandat pel capità Edward Smith, ha estat treballant incansablement per a tenir-ho tot llest per a l'ocasió. Aquesta tasca ha estat àmpliament documentada en la narració al llarg de l'últim mes, així com totes les curiositats que envolten l'esdeveniment. Hi ha molta expectació en l'ambient, tant en els passatgers i tripulants del vaixell com per la cobertura mediàtica que s'ha donat a l'esdeveniment. Tots són conscients de formar part d'un fet històric i la narració dona compte d'aquests des de diferents punts de vista. Gràcies a això es configura un relat amb múltiples angles.

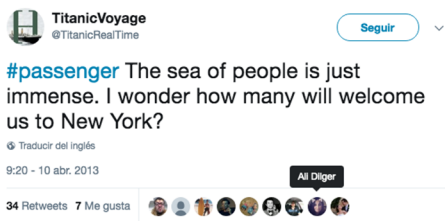
Tots els protagonistes entren en acció i es comencen a desenvolupar algunes línies argumentals. La tripulació del vaixell dona a conèixer els detalls de l'embarcament dels passatgers amb el mateix to d'entusiasme mostrat en les piulades anteriors. Pel seu relat, veiem que el procés es desenvolupa amb normalitat preparant el vaixell per a salpar.

Per la seva banda, el relat fa ressò de la cobertura mediàtica i l'opinió pública en un intent de proporcionar una pluralitat de perspectives. La inclusió de la ciutat (#Southampton) com si fos la veu d'un personatge és l'expressió de l'opinió pública davant la gesta i reforça l'expectació que es viu tant dins com fora del vaixell. Això es repetirà amb les veus de les ciutats de #Cherbourg i #Queenstown, on el vaixell va fer les seves primeres parades. La cobertura mediàtica (#reporter) destaca la magnificència del moment per a la indústria naviliera britànica.

Davant de tanta expectació viscuda amb la sortida del vaixell, un dels passatgers es pregunta per la recepció del vaixell en la seva destinació final en un text concebut amb força ironia però alhora amb un to de realitat. La inclusió d'aquest tipus de comentaris té com a finalitat, per descomptat, l'anticipació del clímax de la història.

Els fets històrics coneguts del dia en què va salpar el navili són recollits pel relat. Per exemple, és sabut que quan el Titanic va deixar el moll el seu deixant va fer que el vaixell *New York* (que estava atracat en les proximitats) s'apropés perillosament, trenqués les seves amarres i arribés al punt de gairebé provocar un xoc entre tots dos vaixells, abans que uns remolcadors allunyessin el *New York*.¹ Aquest incident va retardar una hora la marxa del vaixell i va ser retratat pels actors involucrats. El capità emfatitza el perill del xoc i s'encomana a Déu; l'oficial dona per tancat l'incident després d'unes hores i un passatger fa referència a l'episodi amb sentit de l'humor.

⁽¹⁾Aquest incident es pot consultar aquí: https://es.wikipedia.org/wiki/rms_titanic#citi_noti-78.

Les piulades del capità i la seva tripulació van conformant un blog detallat del viatge en un intent per construir un relat cronològic que lentament va preparant la història per al clímax.

No hi ha grans esdeveniments al llarg del viatge fins al dia del naufragi, per la qual cosa la narració se centrarà en el retrat de la vida quotidiana a l'interior del vaixell, posant l'èmfasi en la dimensió social del viatge.

Una de les línies argumentals que adquireix importància des d'aquest moment té a veure amb les diferències de classes dels passatgers a bord.

Els passatgers del vaixell es van dividir en tres classes, determinades no solament pel preu del seu bitllet, sinó per la riquesa i la classe social: els que viatjaven en primera classe, la majoria dels passatgers més rics a bord, incloïen membres prominents de la classe alta, polítics, industrials, banquers i artistes. Els passatgers de segona classe eren viatgers de classe mitjana i incloïen professors, autors, clergues i turistes. Els passatgers de tercera classe eren principalment emigrants que es traslladaven a Amèrica del Nord.

L'enorme contrast entre les diferents classes socials es va desenvolupant al llarg de la narració amb gran profunditat i interès. Una mirada a la quotidianitat del vaixell ens deixa veure les grans contradiccions socials que es reproduïen en el seu interior. El gran luxe i l'opulència de l'equipament va ser una de les característiques distintives del vaixell i ha estat àmpliament destacat en aquesta història pels membres de la tripulació. El Titanic estava nomenat a trencar amb tots els rècords de l'època, i aquest n'era un. No obstant això, veiem d'altra banda la pobresa i l'exclusió com un gran reflex de la societat de l'època i una bestreta de la relació que van tenir aquestes diferències amb les possibilitats de salvació davant el fatal desenllaç.

TitanicVoyage
@TitanicRealTime

Seguir

#photographer I've just had a look at the first-class suites. Truly those passengers will travel in comfort!

Traducir del anglès

#photographer I've just had a look at the first-class suites. Truly those passen...
#photographer I've just had a look at the first-class suites. Truly those passengers will travel in comfort!
twitpic.com

7:28 - 10 abr. 2013

TitanicVoyage
@TitanicRealTime

Seguir

#firstclass There is so much to take in, the magnificent clock, the woodwork surrounding the staircase. No expense has been spared!

Traducir del anglès

9:25 - 10 abr. 2013

8 Retweets 4 Me gusta

TitanicVoyage
@TitanicRealTime

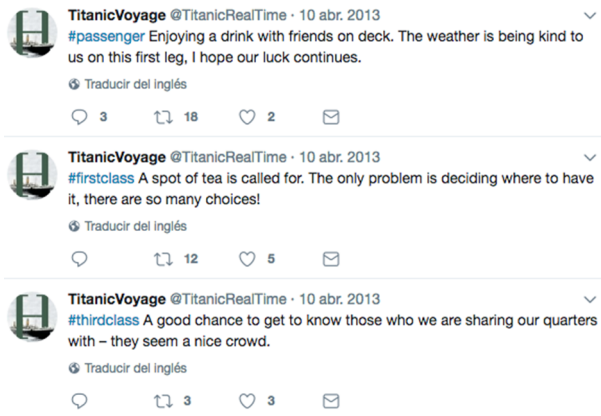
Seguir

#thirdclass I've been advised not to venture outside of the areas designated to our class, under no circumstances am I to go to first.

Traducir del anglès

12:45 - 10 abr. 2013

Les piulades següents són un clar exemple de com es van abordar les diferències de classes al voltant d'un mateix tema: l'oci. Els passatgers de primera classe beuen te i es debat sobre on passar el temps lliure davant la varietat d'espais d'oci disponibles. El passatger comú (de segona classe) beu un glop amb els seus nous amics a la coberta, mentre que a través de la publicació d'un passatger de tercera classe veiem que les habitacions són compartides per una multitud d'aparença amigable. Des d'una perspectiva personal la narració ens endinsa en les particularitats de cadascun d'aquests segments.

La qualitat del menjar també és una excusa per a retratar les diferències.

Durant els propers dies el relat se centrarà en la quotidianitat del viatge, anticipant lentament l'esdeveniment final. La forma diferenciada que cadascun dels protagonistes fa ressò del viatge és reflectida en aquestes piulades que parlen sobre el desplaçament. L'oficial a bord proporciona dades tècniques sobre la velocitat de viatge i el passatger de primera classe ofereix una descripció sensorial sobre el mateix tema.

 TitanicVoyage
@TitanicRealTime Seguir

#captain All Ahead Full! Let's see what she is capable of.

Traducir del anglès

10:55 - 11 abr. 2013

48 Retweets 6 Me gusta

 TitanicVoyage @TitanicRealTime · 11 abr. 2013
#firstclass It feels as if we are floating over the water. Such a smooth sailing vessel – we truly are blessed to be part of this voyage.

Traducir del anglès

3 23 3

 TitanicVoyage @TitanicRealTime · 11 abr. 2013
#officer 20.7 knots through the water – she is cutting through the waves like a knife!

Traducir del anglès

2 15 5

 TitanicVoyage
@TitanicRealTime Seguir

#passenger The crew have been incredibly attentive throughout the trip, I feel truly blessed to be part of this historic voyage.

Traducir del anglès

13:25 - 12 abr. 2013

 TitanicVoyage @TitanicRealTime · 12 abr. 2013
#captain Currently proceeding without incident on the Great Circle route, running at 72-3rpm on her reciprocating engines.

Traducir del anglès

12 4

 TitanicVoyage @TitanicRealTime · 12 abr. 2013
#officer The first full day's run has been posted at 484 miles which works out at an average speed of 20.98 knots. Quite an achievement.

Traducir del anglès

2 9 5

D'una forma subtil, el relat comença a preparar el terreny per al clímax narratiu. El fred es fa patent per a alguns dels passatgers. Les baixes temperatures i la presència d'icebergs anticipen el fatal desenllaç. Des del punt de vista personal, un passatger ens explica que sent la baixada en la sensació tèrmica, encara que és conscient que la trajectòria del vaixell s'aproxima a zones d'aigua freda normalitzant la sensació. Per la seva banda, el capità i la tripulació reben informació sobre la presència d'icebergs en la seva trajectòria, però no li donen massa importància.

TitanicVoyage @TitanicRealTime [Seguir](#) ▾

#passenger There is definitely more of a chill in the air today, but that is to be expected given the cooler waters we are approaching.

Traducir del inglés

7:05 - 12 abr. 2013

23 Retweets 3 Me gusta

TitanicVoyage @TitanicRealTime · 12 abr. 2013 ▾

#captain I have thanked the La Touraine and informed them of our fine weather. No need to be concerned at this moment.

Traducir del inglés

1 27 4

TitanicVoyage @TitanicRealTime · 12 abr. 2013 ▾

#officer The Paris has also spotted another ice-field and two potential icebergs on course and asked for our position.

Traducir del inglés

2 37 3

El 14 d'abril és el dia de l'enfonsament. Fins ara el relat s'ha centrat en els detalls del viatge i la seva quotidianitat. El cinquè dia de viatge comença amb la informació d'un nou iceberg. Es fa cada vegada més comú la seva presència en el camí, la qual cosa és evidenciada per les piulades del capità i la seva tripulació. La informació rebuda per part d'altres vaixells de la zona corrobora que hi ha una gran quantitat de gel a l'aigua. Fins i tot els passatgers de primera classe fan ressò de la presència perillosa d'icebergs. Semblaria que el relat intentés recrear un ambient una mica tens per la seguretat del vaixell. No obstant això, malgrat la perillositat, membres de la tripulació ens expliquen que el vaixell incrementa la seva velocitat.

És interessant que la quantitat de piulades i respostes comença a augmentar. A mesura que s'apropa l'hora de l'enfonsament el relat comença a tenir un major impacte entre els seguidors del projecte.

TitanicVoyage @TitanicRealTime [Seguir](#)

#officer Course altered to avoid reported ice on our current path – simply a precaution at this stage.

Traducir del anglès

9:12 - 14 abr. 2013

44 Retweets 6 Me gusta

TitanicVoyage @TitanicRealTime [Seguir](#)

#captain Message received from Caronia regarding possible bergs, growlers and field ice. Nothing to be concerned about.

Traducir del anglès

6:20 - 14 abr. 2013

91 Retweets 10 Me gusta

TitanicVoyage @TitanicRealTime [Seguir](#)

#captain More ice reports from other ships, the number and frequency is really starting to add up.

Traducir del anglès

10:52 - 14 abr. 2013

47 Retweets 5 Me gusta

A les 20:39 l'oficial a càrrec albira un iceberg molt a prop del vaixell i fa sonar tres vegades la campana d'avís, tal com dicten els protocols de seguretat. A continuació trobem la piulada més important de totes, la que ens anuncia que el vaixell ha topat amb un iceberg. Aquest és el punt d'inflexió de la història. A partir d'aquí es comença a narrar un drama en què tots els personatges intervenen. En un primer moment hi ha un èmfasi especial en les comunicacions provinents del capità, l'oficial i els enginyers a bord.

Horari real i ordre cronològic

Malgrat que s'ha intentat respectar l'ordre cronològic i l'horari real en què van tenir lloc els fets, l'hora de la col·lisió no coincideix amb l'hora, tal com s'ha documentat, en la qual va passar en realitat. Es té constància que l'avís del xoc va ser a les 23:40, mentre que aquí va ser piulat a les 20:40. En canvi, en l'edició de 2012 sí que es va respectar l'hora històrica. La raó més plausible és la de l'adaptació del clímax narratiu a les hores de major tràfic a Twitter. Es tracta d'un tipus de decisió important que s'ha de tenir en compte quan es planteja una experiència d'aquesta mena.

TitanicVoyage @TitanicRealTime [Seguir](#)

#officer 3 gongs coming from the lookout and a report on the telephone – Iceberg Right Ahead. Hard-a-starboard!!

Traducir del anglès

20:39 - 14 abr. 2013

337 Retweets 54 Me gusta

TitanicVoyage @TitanicRealTime [Seguir](#)

#captain *COLLISION WITH ICEBERG* Just been woken by a tremendous crashing sound, what is going on out there?

Traducir del anglès

20:40 - 14 abr. 2013

616 Retweets 71 Me gusta

36 616 71

Les piulades anteriors són les que han mostrat un major nivell d'impacte en termes d'interacció amb el públic, especialment el que ens indica que s'ha produït l'accident. Són els que han generat la major quantitat de respostes i sobretot de repiulades.

Increment de l'atenció

Cal tenir en compte que l'observació s'ha dut a terme a partir de la segona edició de l'experiència, ja que la primera de 2012, la que es pressuposa que va tenir el major impacte, no està disponible. De totes maneres, adjuntem dues captures de pantalla de l'edició original que vam realitzar en dos dies diferents, coincidint amb les dues dates clau, el 30 de març de 1912, és a dir, la finalització de la construcció del vaixell i el moment de la col·lisió, el 14 d'abril. Aquesta comparativa proporciona una certa idea de l'increment de l'atenció fins al moment d'apropar-nos al clímax narratiu de l'experiència.

Captura de pantalla que relata el 30 de març de 1912 (capturada el 30 de març de 2012 a les 17:45).

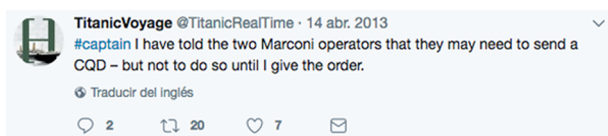

Timeline dels moments posteriors a la col·lisió, la nit del 14 d'abril de 1912 (imatge capturada el 15 d'abril a les 9:23 del matí). És important observar com aquesta captura realitzada poc després ens permet un major nivell de detall per hores.

A partir d'aquí, les piulades adquireixen un ritme frenètic de publicació. Les actualitzacions són minut a minut, la qual cosa reforça la importància de la immediatesa en el lliurament informatiu. La incertesa producte del xoc es fa notar en els textos dels protagonistes, que ens relaten tot el que està succeint. Queda clar que en un primer moment regnava la incredulitat. El relat descriu molt bé l'ambient de confusió que es produeix després del xoc. No se sap què ha passat ni quina és la gravetat dels fets, fet que genera una gran incertesa en els passatgers del vaixell. Tots estan en estat d'alerta.

S'incorporen nous personatges amb *tags* identificatius. Els vaixells que es trobaven en els voltants del Titanic i que van concórrer a la seva ajuda s'integren com a nous personatges. El #carpathia, el vaixell de càrrega que va acudir davant el senyal d'auxili enviat pel Titanic i que va salvar els supervivents que van aconseguir pujar als bots salvavides és el primer a incorporar-se en el relat. Vaixells com ara el #Caronia, #Ypiranga o #Olimpic vindran després a completar el relat amb una mirada externa.

#carpathia Sending out our final communication with Titanic – apparently some mishap has taken place but I assume it isn't serious.

Traducir del anglès

20:47 - 14 abr. 2013

La primera informació sobre l'inici de l'enfonsament del vaixell ve de la mà d'un passatger de primera classe, qui comença a notar una lleu inclinació. Malgrat que fins ara la informació disponible ens deixa veure que les conseqüències del xoc són greus, és aquesta piulada la que obre la porta a un fatal desenllaç.

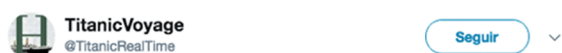

#officer All men have been ordered to return to stations – we need to assess the damage sustained.

Traducir del anglès

20:47 - 14 abr. 2013

13 Retweets 6 Me gusta

#crew How can this be happening? This ship is unsinkable!

Traducir del anglès

21:13 - 14 abr. 2013

118 Retweets 28 Me gusta

8 replies 118 retweets 28 likes

Una vegada constatats els danys, 15 minuts després de l'alerta de xoc, el capità ordena posar en marxa els bots salvavides i començar l'evacuació. Els passatgers veuen amb incredulitat el que està passant; la banda de música és enviada a coberta de primera classe a tocar mentre es despleguen les accions d'evacuació. L'èmfasi en detalls com aquest ens relata amb precisió els contrastos que es viuen a l'interior del vaixell.

 TitanicVoyage
@TitanicRealTime [Seguir](#) ▾

#captain I have returned to deck and given the order to the boatswain, all lifeboats need to be ready for lowering immediately!

Traducir del inglés

20:55 - 14 abr. 2013

 TitanicVoyage
@TitanicRealTime [Seguir](#) ▾

#bandmaster Gentlemen, let us move up to the foyer, I believe that is where we are needed most.

Traducir del inglés

21:23 - 14 abr. 2013

45 Retweets 16 Me gusta

 TitanicVoyage @TitanicRealTime · 14 abr. 2013 ▾

#passenger Everyone is being ordered up immediately for boarding onto the lifeboats. They will never take all the passengers on board!

Traducir del inglés

1 50 11

 TitanicVoyage
@TitanicRealTime [Seguir](#) ▾

#crew Boat No. 5 is launched but it is chaos on deck. Everyone is pushing and shoving to get their children or themselves on a boat.

Traducir del inglés

21:43 - 14 abr. 2013

31 Retweets 9 Me gusta

 TitanicVoyage
@TitanicRealTime [Seguir](#) ▾

#crew The first lifeboat has been launched, No. 7, starboard side forward. We have a crew member on board and in charge.

Traducir del inglés

21:40 - 14 abr. 2013

31 Retweets 12 Me gusta

1 31 12

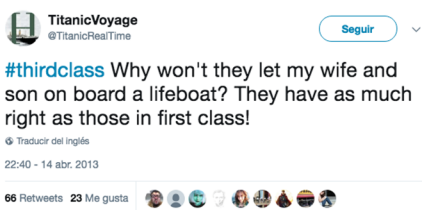
Mentrestant, la resposta dels vaixells presents a la zona no es fa esperar i és integrada en el relat en forma de piulades.

Una hora després comença l'operació de salvament. A través de la narració veiem com comença l'abordatge dels bots enmig d'un gran caos i histèria. Tal com ens deia el capità anteriorment, les dones i els nens van tenir prioritat per a pujar als bots. Un passatger de primera classe ens explica la situació des de la seva mirada mitjançant un sentit missatge cap a la seva esposa. Mentre ella puja al bot salvavides, aquest es queda al vaixell, confiat de poder pujar a un altre.

Les diferències de classe també es van fer patents en aquesta part del relat. Al llarg de la història hem estat testimonis de com les diferents classes han experimentat el viatge, sobretot de la primera classe, en què destaca el luxe i l'opulència de les seves instal·lacions i serveis. L'accident i l'operació de salvament van posar de manifest les diferències d'accés als bots salvavides. Malgrat que les dones i els nens van tenir prioritat en el desembarcament, això no es va fer de la mateixa manera en totes les classes. Els passatgers de tercera classe no van tenir les mateixes oportunitats que els de primera, com apareix en alguns missatges.

A mesura que l'aigua comença a entrar en els compartiments superiors i l'enfonsament és imminent, els missatges adquireixen un to de desesperació. Les autoritats del vaixell assumeixen que no hi ha salvació i el pànic s'apodera de la tripulació. Els passatgers es llancen a l'aigua buscant la possibilitat d'aconseguir algun dels bots que han baixat i alguns assumeixen que la mort és el pas següent.

Especialment inquietants són els missatges del capità i la banda de música, que reflecteixen la desesperança davant el futur immediat. El capità segueix la màxima naviliera que estableix que ha de ser l'últim a abandonar el vaixell, mentre que el director de la banda de música ens anticipa que el final està a prop, el vaixell és a punt d'enfonsar-se. En tots dos casos veiem l'orgull i la responsabilitat de seguir complint les seves funcions fins a la fi. Aquest serà l'últim missatge del capità abans de l'enfonsament.

Aquestes són les últimes piulades que s'escriuen des del vaixell. A partir d'aquí el relat es trasllada a l'exterior, als bots salvavides i als vaixells que acudeixen a l'auxili del Titanic.

Menys de dues hores després del xoc amb l'iceberg, exactament a les 2:20 del matí del 15 d'abril es decreta l'enfonsament del vaixell. Els missatges relaten un espectacle dantesc de cossos surant i crits d'auxili.

El missatge final serà a càrrec de l'oficial, que ens dona compte de la magnitud del desastre i el tràgic saldo de morts i supervivents.

1.4. Interacció amb el públic

Una de les característiques fonamentals de l'*storytelling* digital és la interacció amb el públic. Més enllà d'una història tancada, aquest tipus de relats es basen en la relació amb l'audiència que retroalimenta els continguts de l'experiència narrativa. Aquest és un element clau en la generació d'impacte i èxit d'una proposta.

En aquest cas, hem vist un simulacre d'un esdeveniment històric a través d'una narració detallada en primera persona per part dels seus protagonistes. La proposta està a mig camí de ser un relat interactiu. Malgrat que les reaccions dels seguidors comencen a ser més freqüents a mesura que el relat avança i arriben al seu màxim el dia de l'enfonsament, no es produeix un intercanvi bidireccional. @TitanicRealTime solament es limita a exposar els fets sense generar més interacció que la de rebre comentaris. No proposa un model de relació, sinó més aviat una forma de relat històric.

Malgrat que en les primeres setmanes les piulades van ser més aviat descriptives, enfocades a la representació del vaixell, les seves característiques físiques i els sentiments involucrats en l'esdeveniment, a mesura que s'apropa l'enfonsament el to de la narrativa canvia, el compte adquireix més popularitat i els seguidors augmenten. En les primeres setmanes el compte comptava amb prop de quatre mil seguidors. No obstant això, cap al final ja comptava amb més de setanta mil, la qual cosa mostra l'impacte que aquesta iniciativa va generar. És important assenyalar que és un projecte impulsat per la plataforma The History Press, per la qual cosa ja comptava amb un públic captiu inicial.

Amb el pas dels dies, les interaccions amb el públic no es fan esperar i comença lentament a rebre comentaris sobre les seves publicacions, especialment sobre les relacionades amb la seguretat del vaixell, òbviament amb una mica d'ironia davant el desenllaç de la història. Les mencions constants a la pel·lícula *Titanic* dirigida per James Cameron destaquen la importància que aquesta va tenir en la construcció de l'imaginari sobre la història del vaixell.

TitanicVoyage @TitanicRealTime · 5 abr. 2013
#engineering Titanic has a cellular double bottom and is divided into 16 watertight compartments. Nothing will break through this.
 Traducir del anglès
 5 comentaris 47 retweets 7 likes

Zachary Elwood @apokerplayer
 En resposta a @TitanicRealTime
@TitanicRealTime You sons of bitches. You have no idea what you're doing!
 Traducir del anglès
 11:54 - 5 abr. 2013

TitanicVoyage @TitanicRealTime
#reporter Most valuable item stowed aboard is the Persian tome Rubaiyat of Omar Khayyam, bejewelled with 1,500 gemstones.
 Traducir del anglès
 15:24 - 8 abr. 2013
 18 Retweets 7 Me gusta

Craig @cbren88 · 8 abr. 2013
 En resposta a @TitanicRealTime
@TitanicRealTime What about Rose's necklace?
 Traducir del anglès
 1 comentari

En resum, hem mostrat una forma de construir un relat aprofitant part de les característiques i qualitats d'una xarxa social com és Twitter, especialment en relació amb la recreació detallada d'un succés universalment conegut, amb una estructura narrativa amb un clímax molt concentrat en el temps. Algunes

opcions de disseny són importants i les hem de tenir en compte: d'una banda, el desenvolupament del relat en temps real; l'adopció de diferents punts de vista, encara que a través d'un únic usuari (centrant per tant el relat coral a través dels *hashtags*); un estil unidireccional i fonamentalment descriptiu (no es demana res al públic ni s'espera l'establiment d'un diàleg, la qual cosa podria fàcilment trencar la fràgil sensació d'immersió), una estructura en què s'efectua una dosificació dels missatges per a mantenir l'interès i crear diferents clímaxs de l'acció; un ús molt limitat de material gràfic; una nul·la dimensió metareferencial (no es juga per exemple a l'opció d'introduir mencions al mateix enviament de piulades, una anacronia que es podria incorporar al relat com a element metaficcional; en canvi, es confia en un efecte d'immersió més propi del cinema o la literatura combinat amb la sensació de transparència pròpia de les xarxes socials).

2. Estudi de cas 2: «Todo está bien», per Manuel Bartual

2.1. Introducció

El segon cas analitzat és una obra de ficció escrita l'estiu de 2017 per l'il·lustrador i director de cinema Manuel Bartual. Es tracta d'un relat construït sobre la base de piulades enviades des del seu compte personal a manera d'un relat vivencial. Per a això, utilitza una àmplia varietat de recursos narratius. Textos, material gràfic i vídeos es combinen en un relat que emula el fals documental. En aquest sentit, l'ús de múltiples formats va ser fonamental per aconseguir una narrativa completa i converteix la història en una autèntica obra de ficció transmèdia narrada en temps real.

En la presentació d'aquesta història, l'autor aposta pel suspens i no distingeix entre realitat i ficció. Es tracta d'un relat diari que es dirigeix al seu públic com una forma d'alleujament dels fets estranys que estava vivint.

La història està escrita en un llenguatge quotidià i usa les eines disponibles a Twitter per a construir el relat en un moment determinat. La cronologia i la temporalitat van ser acuradament dissenyades per a estar al servei de la història. Cada dia va presentar i va aprofundir en l'argument manejant el temps real per a enganxar el seu públic. Les pauses dramàtiques van aportar un major realisme als fets i van ser pensades per a recolzar el suspens de la història. L'adequat ús del temps va ser crucial i es va convertir en un eix narratiu més, ajudant a generar una immersió narrativa completa. La lectura de l'obra segueix sent interessant una vegada acabada l'experiència, però perd la seva efectivitat.

Un aspecte fonamental en l'èxit de la història va ser la interacció i la implicació del públic. Més de quatre-cents mil seguidors van ser testimonis dia a dia, minut a minut, del desenvolupament de la història. Els espectadors es van convertir en protagonistes del relat, la qual cosa va generar una resposta en temps real. Bartual interactua amb els seus seguidors integrant les seves respostes en la narració. El relat es construeix a partir d'un narrador conscient del seu públic, al qual sedueix constantment.

Va ser tal l'impacte de la història que va arribar a *ser trending topic* mundial dues nits seguides. La implicació, col·laboració i reinterpretació de la història de part del seu públic va ser crucial en l'èxit de l'obra. Aquesta es va reflectir en la creació de noves trames, remescles, cartells i mems, aconseguint fer que el relat es convertís en un fenomen viral. Aquesta interacció desdibuixa la diferència tradicional entre l'emissor i el receptor, i revela un model en què tots dos es retroalimenten constantment.

Impacte de la història

Aquest article parla de l'impacte de la història: <http://www.20minutos.es/noticia/3120415/0/manuel-bartual-fenomeno-roto-twitter-verano>.

2.2. «*Todo está bien*»: la història

La història comença amb una piulada inquietant un dilluns al matí. En aquesta, Bartual comença un fil explicant que estan succeint algunes coses rares en les seves vacances. Havia marxat solament uns dies a un balneari quan inesperadament un home entra a la seva habitació de l'hotel i va començar a registrar-la, «molt nerviós», «semblava registrar l'habitació o buscar alguna cosa».

Atenció, *spoilers*

En aquesta secció es donen una sèrie de detalls sobre el conjunt de la història que es poden considerar, en alguns casos, com *spoilers*. Si el lector desitja mantenir una part de sorpresa, recomanem que estigui atent a una segona nota en què s'aconsella, en aquest cas, passar a la secció següent.

La situació surrealista és explicada amb força detalls. L'home, alt i prim, s'apropa i en un castellà incoherent, difícil d'entendre, balboteja algunes paraules i ràpidament se'n va. Així comença un relat que durant una setmana va tenir milers de seguidors en suspens.

Manuel Bartual ✓
@ManuelBartual

Follow

Ando de vacaciones desde hace un par de días, en un hotel cerca de la playa. Iba todo bien hasta que han comenzado a suceder cosas raras.

9:46 PM - Aug 21, 2017

4,790 60,717 114,711

Manuel Bartual ✓
@ManuelBartual

Follow

Replying to @ManuelBartual

Pero no: cuando he entrado a la habitación, me he encontrado con un hombre alto y delgado, muy nervioso, moviéndose de un lado a otro.

9:49 PM - Aug 21, 2017

13 622 6,085

Després de l'estranya trobada, el dibuixant decideix parlar amb els recepcionistes de l'hotel per a explicar la situació singular i buscar una solució. Quan descriu el que va passar, la recepcionista no troba cap explicació satisfactòria. La descripció no aporta elements distintius, la qual cosa fa molt difícil identificar l'intrús. Com a solució, li ofereix canviar la targeta utilitzada com a clau d'accés a l'habitació i li recomana tranquil·litzar-se i oblidar-se del tema. Pel que sembla, no li dona més importància.

L'endemà el relat continua descrivint petits però estranys successos que pertorben els dies del protagonista. La trobada amb l'home misteriós, l'aparició d'un llapis negre al bany i una segona trobada amb l'home misteriós, aquesta vegada vestint una samarreta perduda el dia anterior per part del protagonista, ens alerten que alguna cosa estranya està passant i que la història està lluny d'acabar. Queda clar que hi ha dos homes misteriosos que segueixen Bartual.

Manuel Bartual [@ManuelBartual](#) [Follow](#)

Replying to @ManuelBartual
He bajado a desayunar al buffet del hotel y acabo de cruzarme con el hombre alto. Está aquí sentado, desayunando en otra mesa.

9:02 AM - Aug 22, 2017

1 507 5,530

Manuel Bartual [@ManuelBartual](#) [Follow](#)

Replying to @ManuelBartual
Al pasar a su lado me ha saludado y se ha disculpado. Esta vez le he entendido porque hablaba tranquilo, colocando cada palabra en su sitio.

9:02 AM - Aug 22, 2017

5 490 5,480

Manuel Bartual [@ManuelBartual](#) [Follow](#)

Replying to @ManuelBartual
He pasado la mañana fuera. Al volver me he encontrado con la habitación hecha y con esto en el suelo del baño.

3:07 PM - Aug 22, 2017

4 567 6,163

L'ús de material gràfic és fonamental en la descripció dels fets, ja que ens trasllada a l'espai on transcorre la història i amplia la narració fora dels límits del llenguatge escrit. Es tracta d'un complement de gran valor narratiu que amplia la història a nous llenguatges i aporta una quota de realitat en el relat.

El tercer dia de comença amb una interessant picada d'ullet als seguidors de la història. Bartual es fa ressò dels comentaris que rep (sense contestar-los tots) i conscientment els envia un missatge. Introdueix la seva audiència en el relat i la fa part d'aquest. Entén que té un públic captiu que segueix els detalls de la seva narració i, més encara, contribueix al seu desenvolupament (enviant *likes*, respostes, repiulades i generant mems). D'aquesta manera es reco-

neix que l'audiència juga un paper clau en aquesta experiència i posa de manifest que es tracta d'un relat obert a la interacció. L'audiència és constantment interpel·lada. Aquest és un recurs que anirà utilitzant cada vegada amb més freqüència a mesura que el relat avança i, fins i tot, tindrà certa influència en l'argument. Es transforma en una conversa oberta en què la implicació del públic és fonamental en la retroalimentació.

El relat continua i veiem que es produeixen noves trobades amb l'home misteriós. A la platja, a un bar, a un supermercat. Tot això està documentat amb abundant material gràfic i vídeo. El punt àlgid arriba després d'una de les trobades, en què s'adona que l'home misteriós és idèntic a ell. El relat canvia de to i al suspens s'agrega la ciència ficció.

Un cop de tornada a l'habitació segueixen els esdeveniments estranys. En un rotllo de paper higiènic apareix un missatge estrany escrit amb el llapis negre trobat el dia anterior. La manera en què ens presenta el missatge és mitjançant un vídeo² que desembolica el rotllo i una foto que ens mostra el contingut del missatge. Es tracta d'un text que a simple vista no té sentit però que, quan és reordenat, cobra un nou significat. Es tracta d'una espècie d'enigma que, encara que sense explicitar-ho directament, es proposa al públic, qui s'implica amb abundants respostes i solucions.

⁽²⁾En aquest enllaç es pot veure el vídeo: <https://goo.gl/iEu31p>.

La solució arriba de part del públic, que proposa buscar una habitació amb un número similar en el mateix hotel. Això és una mostra clara que la història està oberta.

La història segueix relatant successos cada vegada més sorprenents. Les trobades es tornen a repetir i la figura de l'home estrany es torna cada vegada més present. El relat comença a adquirir un to de desesperació i les piulades són cada cop més freqüents. S'apropa el clímax de la història i amb això augmenta el seu nivell d'impacte.

Manuel s'adona que hi ha un hotel igual al seu a l'altra punta de la platja. El descobriment és àmpliament documentat amb descripcions, fotos i vídeos. La idea de la duplicitat es torna a repetir. La història ara es bolca a buscar les

respostes al misteri. Qui és l'home que el segueix i quin és el perill del qual ha d'escapar. Al nou hotel intentarà trobar la solució buscant una habitació amb el mateix número. Aquest és un dels punts àlgids de la història i es mostra a través d'un vídeo on veiem com Manuel grava la seva incursió a l'altra habitació.

En el vídeo³ veiem com aconsegueix entrar a l'habitació on es produeix una nova trobada, de la qual fuig espavorit. «Semblava veritablement enfadat», «Ha començat a córrer cap a mi i jo he sortit per potes. M'ha perseguit per tot l'hotel fins a arribar al vestíbul», va descriure a Twitter.

(3) En aquest enllaç es pot veure el vídeo: <https://goo.gl/GW3e41>.

Després d'aquest fet decideix canviar el bitllet d'avió i tornar immediatament a casa per a estar fora de perill. Es tornen a donar algunes situacions estranyes, que reforcen la idea que la història encara està en ple desenvolupament.

Atenció, *spoilers*

Qui no desitgi trobar *spoilers* sobre el final de la història pot passar a la secció següent, sobre l'impacte del projecte.

Quan arriba a casa rep un sobre amb un missatge estrany. En aquest veiem com agrega una captura del perfil de Twitter on s'ha desenvolupat aquesta història. És un recurs narratiu peculiar que introdueix en ple centre de la història i posa en evidència el dispositiu narratiu. D'aquesta manera reintrodueix el mitjà en l'argument.

Després de teoritzar amb aliens, altres dimensions, viatges en el temps, suplantacions, clons i temes de drogues, Bartual decideix sortir a la recerca de menjar. El seu doble torna a aparèixer, observant-lo des del carrer. Ho veiem amb una foto que ho mostra a través de la finestra.

Quan torna a casa, tot comença a canviar. Primer el pany de casa seva, que creu haver obert amb la targeta de l'hotel, la qual cosa l'atabala molt. Llavors pren la decisió de tornar a l'hotel i resoldre tot el misteri del clon, l'altra habitació i l'home que parla amb paraules descol·locades.

Aquí és on trobem el punt culminant de la història. La casa canvia de forma i no pot sortir. «Això sonarà una mica estrany, però no trobo la porta», explica la piulada. El protagonista es queda sense portes ni finestres per les quals poder sortir. Però llavors veu una llum, una finestra. I la piscina de l'hotel es veu des d'allí. No obstant això, a la foto penjada solament es veu un carrer.

Finalment, el doble de Manuel apareix a la cambra i es produeix una baralla. Bartual acaba amagat al bany i, amb un llapis semblant al que va trobar a la seva habitació de l'hotel, escriu en un rotllo de paper una advertència per a l'hoste següent. En aquest moment, comença a enviar piulades tal com parlava inicialment l'home estrany de l'habitació, i tot acaba amb un «Hola?».

Després d'una setmana desenvolupant el relat, el final va quedar marcat el dissabte. No obstant això, l'endemà es concreta el final real amb una sèrie de noves piulades que evidencien la naturalesa de la ficció que acaba de finalitzar.

«Hola. Gràcies per llegir fins aquí. Mai vaig imaginar aquesta repercussió. Jo només volia explicar una història divertida. Ha estat tot mentida. No tinc cap doble. Estava de vacances amb la meva xicota i el nostre fill. Va ser la meva xicota qui em va fer les fotos i va gravar els vídeos. El llapis era un dels llapis de colors del meu fill. En realitat, ni tan sols ens allotjàvem en aquest hotel. Van ser un parell de fotos que vaig fer a un hotel qualsevol». «Sento que això

decebi molta gent. Sento que hi hagi gent que hagi pogut estar preocupada per mi. No teniu res a témer», «No és obligatori creure tot el que es llegeix a internet. I, per favor, no us preocupeu per mi. *Todo está bien*».

Una vegada acabada la història, els seus seguidors, que han anat en augment, han creat el *hashtag* #graciasmanuel i estès la cua d'impacte del relat.

2.3. Impacte

L'impacte d'aquesta experiència ha estat monitoritzada pels mateixos seguidors de la història, els quals han aportat material interessant que intentarem recollir. Entre els indicadors principals d'impacte podem nomenar la quantitat de seguidors, el nivell d'interacció (respostes, repiulades i m'agrada) i la implicació del públic.

Abans d'escriure aquesta història, Manuel Bartual tenia una presència important a Twitter i un nombre considerable de seguidors (prop de disset mil). Al llarg del desenvolupament de la història i, gràcies a la revolada mediàtica i la viralitat que adquireix, la quantitat de seguidors augmenta, fins a arribar als quatre-cents mil. Això constitueix una audiència massiva i reflecteix el potencial de la iniciativa.

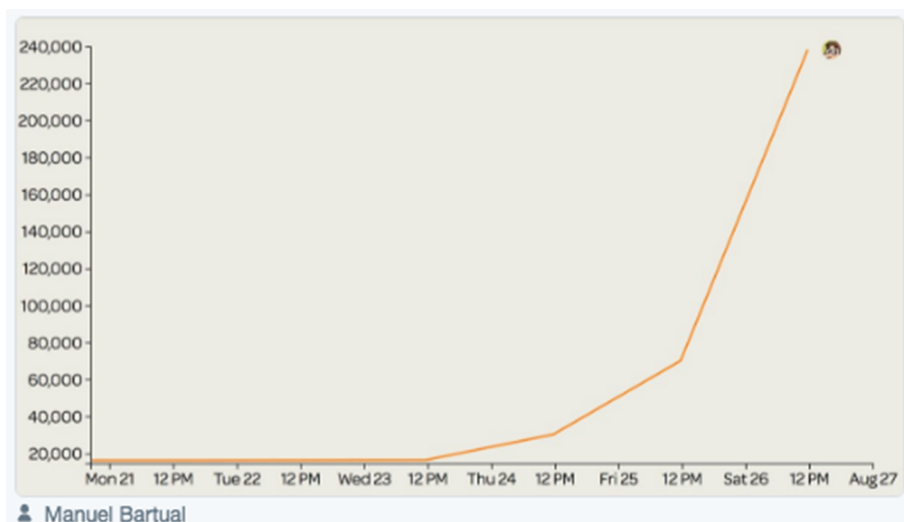
El desenvolupament de «Todo está bien» es va dur a terme al llarg d'una setmana. Durant aquest període, la història va anar adquirint rellevància i aconseguint uns índexs d'impacte molt elevats. La història es compon de més de 350 actualitzacions (373) i va generar una mitjana de quatre mil respostes a cada piulada (algunes amb més de quinze mil incloent m'agrada). En total les xifres sumen mig milió de repiulades i 3,5 milions de m'agrada, xifres molt importants en el context estatal.

Una anàlisi⁴ interessant elaborada per Victoriano Izquierdo revela com es distribueixen la circulació dels missatges de la història a partir de les repiulades i comentaris que rep. A la imatge veiem que, a partir del tercer dia, la quantitat de missatges comença a augmentar i es comença a viralitzar, i aconsegueix cap al final de la setmana més de 240.000 mencions. El divendres a la tarda va arribar a ser *trending topic* durant algunes hores.

Impacte

Aquest article explica l'impacte del relat de Manuel Bartual: <https://goo.gl/NPpkgT>.

⁽⁴⁾<https://twitter.com/victorianoi/status/901498458070241284>

Com a exemple veiem, a continuació, la piulada que va generar un major impacte, amb més de set mil respostes, deu mil repiulades i gairebé trenta-tres mil m'agrada. Això ens parla d'una audiència implicada en la història de la qual està sent testimoni.

La implicació del públic va ser crucial en l'èxit del projecte. Aquesta es va reflectir en la creació de tot un seguit de material secundari relacionat amb la història: mems, remescles, vídeos, *tràilers* i, fins i tot, un videojoc; amb això es va aconseguir que la història es converteixi en un fenomen viral. El relat de Bartual va assolir generar un grup captiu de fans, involucrat amb el desenvolupament de la història, que va replicar i va reinterpretar el contingut de la història en tot tipus de materials.

Implicació del públic

La història, fins i tot, va ser traduïda a altres idiomes: <https://twitter.com/sansmynutella/status/901394631505702912> i relatada en format per a invidents: <https://twitter.com/tetesays/status/901402474929684482>.

2.4. Conclusió

En aquest segon cas d'estudi hem vist com la història de Manuel Bartual es construeix al voltant d'un *timing* i una estructura narrativa molt concreta i delimitada en el temps, traient profit del temps real, respectant clímaxs narratius propis de la narrativa lineal literària i cinematogràfica, però implicant el públic a través del diàleg i la seva participació en alguns dels fets narrats. D'altra banda, i a diferència del cas de «Titanic», «Todo está bien» juga amb els límits entre la realitat i la ficció, sense evidenciar els seus mecanismes narratius i jugant amb una immersió directa en els fets narrats.

